

Primării

Timișoara: Programe de restaurare cu fonduri publice și finanțare germană

Zona protejată a Timișoarei

Pe teritoriul municipiului Timișoara au fost inventariate peste 14.500 de clădiri istorice, imobile construite înainte de anul 1940. Dintre acestea, conform Legii 422/2001, în lista monumentelor istorice sunt înregistrate 97 de poziții (clădiri monumente, ansambluri sau situri), dintre care 43 monumente de clasă A – monumente istorice de valoare națională și universală și 54 de monumente de clasă B – monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local. În total sunt protejate 938 clădiri istorice, majoritatea acestora fiind amplasate în vechile cartiere istorice ale Timișoarei: Cetate, Iosefin, Elisabetin și Fabric.

În privința stării clădirilor de patrimoniu, în zona Cetate, centrul istoric al Timișoarei, situația este vizibil mai bună. Aici puțin peste 50% dintre clădiri necesită reparații capitale. Celelalte zone nu se prezintă la fel de optimiste, deși există exemple pozitive vizibile prin calitatea intervenției, inițiative ale Primăriei sau private.

„Strategia pe care Municipiul Timișoara a definit-o pentru aceste zone are ca țintă un rezultat echilibrat vizibil în toate zonele istorice pe care Timișoara își dorește să le pună în valoare”, afirmă Nicolae Robu, primarul municipiului Timișoara.

Zonele de patrimoniu istoric și arhitectural ale Timișoarei se constituie într-una dintre cele mai extinse arii de acest gen din țară. Primăria Municipiului Timișoara a căutat soluții pentru reabilitarea clădirilor istorice prin parteneriate public-private și prin proiecte cu sprijin extern.

Nicolae Robu, primarul municipiului Timișoara, ne-a declarat: „Suntem conștienți că reabilitarea imobilelor istorice presupune un efort financiar uriaș, Timișoara având o arie protejată foarte mare. Ca atare, este foarte clar că printr-un singur program de finanțare nu se poate avansa în acest domeniu, lucru dovedit în ultimii ani. De aceea, avem în paralel mai multe programe de reabilitare în derulare, avem un centru specializat care gestionează aceste programe și susține proprietarii din aceste imobile istorice”.

Fonduri germane pentru monumentele istorice ale Timișoarei

Un program amplu pe termen lung al municipalității este „Reabilitarea monumentelor istorice din cartierele istorice ale Timișoarei” – Infrastructură municipală faza II, o inițiativă a Municipiului Timișoara cu sprijinul Guvernului German, prin KfW, Banca de Dezvoltare. Programul prevede acordarea unui sprijin financiar în valoare de 5 milioane de euro Primăriei Timișoara pentru reabilitarea imobilelor monument istoric - proprietate privată sau publică - din cele trei cartiere istorice: Cetate, Iosefin și Fabric. Din cele 5 milioane de euro, 3 milioane de euro reprezintă un împrumut pe termen de 30 de ani, cu o perioadă de grație de 10 ani și dobândă de 2%, iar două milioane de euro reprezintă grant.

Până în prezent a fost finalizată cartarea sitului istoric Cetate. Se află în faza de finalizare studii similare pentru cartierele istorice: Iosefin, Elisabetin, Fabric și cartierul Cetatea Timișoara „extra-muros”, incluzând fișele a peste 100 imobile protejate.

Lucrări de reabilitare se desfășoară în



prezent în cadrul proiectului pilot „Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale a Liceului Nikolaus Lenau Timișoara” - imobil istoric, cu o valoare aprobată de KfW de 700.000 de euro.

În luna august, municipalitatea avea în pregătire avansate și urma să înceapă lucrările la alte două proiecte prin acest program, prin care vor fi restaurate două imobile istorice ale unor licee: JL Calderon și CD Loga.

În privința clădirilor istorice proprietate privată eligibile în acest program, există un număr considerabil de cereri cu documentația preliminară completă depusă. În prezent, pentru o parte dintre ele sunt inițiate evaluările tehnice și ale costurilor implicate și, de asemenea, sunt în pregătire, evaluările situației financiare ale proprietarilor, a precizat domnul Robu.

De asemenea, KfW a aprobat un alt grant de un milion de euro pentru asistență tehnică în primii patru ani de implementare prin experți internaționali selectați de KfW. Contractarea echipelor de consultanți a constituit startul oficial al implementării, în 23 aprilie 2012. Cele două echipe de consultanți se constituie în două loturi: suport instituțional – MACS Management Consulting Services GmbH, Frankfurt – servicii tehnice și de arhitectură, SPS Plan Architekten und Ingenieure GmbH, Leipzig. În consecință, au fost

semnate primele acorduri preliminare cu asociațiile de proprietari care s-au înscris în program. Aceste acorduri dau posibilitatea începerii evaluării tehnice de către consultanții specializați. La solicitarea proprietarilor de clădiri istorice, Primăria va utiliza fondurile pentru lucrări de reabilitare a clădirilor monument istoric și va recupera sumele avansate într-o perioadă de 10 ani, a explicat domnul Robu.

Nou program de sprijin pentru proprietari, cu finanțare de la bugetul local

În luna martie a acestui an a fost declarată prima zonă prioritară de intervenție și protecție și anume ansamblul urban monument istoric care cuprinde spectaculoasele clădiri din Piața Victoriei. Această arie a fost definită ca atare în cadrul unui Regulament referitor la zonele de identitate arhitecturală ale Timișoarei. Regulamentul reiterează un set de reguli necesar de urmat pentru reabilitarea clădirilor și propune modalități financiare și de cofinanțare a acestor intervenții și de implicare a municipalității în sprijinul proprietarilor.

„Intenționăm ca în acest areal să înceapă primele lucrări cu o formă de sprijin financiar acordată de către municipalitate de la bugetul local, acesta fiind un nou program de

reabilitare”, a precizat domnul Robu.

Variantele de împărțire a costurilor între Primărie și proprietari vor fi stabilite în funcție de complexitatea lucrărilor implicate și / sau de situația materială a proprietarilor din clădire. În cazul cofinanțării va fi vorba de un procent din sume recuperabile de la proprietari și un procent acordat ca și grant, nerambursabil. Fiind vorba despre resurse bugetare, serviciile de execuție a lucrărilor trebuie să fie achiziționate prin proces de achiziție

publică. De asemenea, asistența tehnică de pe parcursul lucrărilor este asumată de Primărie.

Pentru inițierea participării în astfel de programe de sprijin financiar, proprietarii vor veni cu proiectul tehnic. În zonele delimitate de către Primărie ca și prioritare pentru reabilitare și protejare, proprietarii vor putea apela și la credite bancare cu dobândă subvenționată acordate în condițiile Legii 153/2011, modificată prin Legea 146/2013.

Este necesar un program național de restaurare cu fonduri europene

În opinia edilului șef al Timișoarei, principalele dificultăți în implementarea unor programe de restaurare a clădirilor de patrimoniu rezidă în legislația deficitară la nivel național, resursele bugetare limitate, fragmentarea extrem de mare a proprietății, dificultatea în respectarea termenelor prin prelungirea procesului de achiziție publică a serviciilor de

execuție lucrări. „Ar fi fost oportun pentru orașele cu patrimoniu istoric extins dacă ar fi existat la nivel național un program coerent de restaurare a clădirilor istorice și pe această bază și un program de finanțare special din fondurile structurale alocate de Uniunea Europeană”, consideră domnul Robu. |

Oradea: Primăria restaurează monumente cu fonduri europene și sprijină proprietarii să își întrețină fațadele

Una dintre preocupările principale din ultimii ani ale administrației publice locale orădene a fost aceea de a identifica soluții pentru reabilitarea clădirilor din centru, a bisericilor și monumentelor.

Astfel, Primăria a depus proiecte pe finanțare europeană care au fost aprobate și prin care, în prezent, în Oradea se reabilitează Cetatea Oradea,

Sinagoga neologă Zion, partea de pavaj a Palatului Vulturul Negru. În această toamnă vor demara lucrările în zona centrală, respectiv Piața Unirii, ne-a declarat Anca Sas, purtătorul de cuvânt al Primăriei Municipiului Oradea.

De asemenea, cu fonduri de la bugetul local, vor începe tot în această toamnă lucrările de reabilitare a fațadei Palatului Vulturul Negru.

Tot cu fonduri europene, municipalitatea dorește să continue reabilitarea clădirilor din centrul istoric, extinderea spațiilor pietonale, deschiderea unor puncte noi de atracție în zona centrală: muzeul Art Nouveaux în Casa Darvas, reabilitarea sălii mari din pasaj, finalizarea lucrărilor de reabilitare a Cetății Oradea.

Aproape toate clădirile din centrul istoric, între 50 și 100, ar trebui

reabilite, însă problemele de care se lovește municipalitatea orădeană sunt legislația în vigoare, lipsa fondurilor, precum și dezinteresul cetățenilor.

Astfel, legislația nu a permis până în prezent Primăriei să reabiliteze foarte multe clădiri, cu atât mai mult cu cât, potrivit legii, nu poate reabilita din bugetul local o clădire proprietate privată. Ori majoritatea clădirilor din

CONFERINȚA DE DESIGN | 17-18 SEPTEMBRIE 2013

DESIGN

is PURE

Lust

BIFE
SIM
2013
17-21 septembrie

www.bife-sim.ro

La
ROMEXPO

LABORATORIU DE ARHITECTURA



Hertz



centru reprezintă proprietăți private.

În 2012, Consiliul Local al Municipiului Oradea a aprobat prin HCL 634 o variantă de reabilitare a fațadelor clădirilor din centru. Astfel, Primăria întocmește pe cheltuielă proprie documentația tehnică a proiectului de reabilitare, cofinanțează cu 20% costurile de reabilitare, urmând ca proprietarii să contribuie cu 80% din valoarea proiectului. De asemenea, Primăria poate acorda și finanțare rambursabilă pe cinci ani proprietarilor care nu își permit să contribuie la reabilitare cu partea lor de 80%. Astfel pe baza acestei hotărâri s-a reabilitat

imobilul din Piața Unirii nr 5, care a fost proiectul pilot, iar în prezent se lucrează la Palatul Poinar, Palatul Stern și Palatul de Justiție (acesta se reabilitează cu bani primiți de la Ministerul Justiției prin finanțare de la Banca Mondială).

Primăria a discutat și cu reprezentanții cultelor din oraș, care primeau anual fonduri nerambursabile din buget local, iar în prezent, în schimbul acelor fonduri, Primăria reabilitează clădirile din centru aparținând cultelor, respectiv Republicii 11 aparținând Episcopiei Ortodoxe, Republicii 33 aparținând Episcopiei Romano-Catolică și Independenței 3 aparținând Episcopiei Reformată. |

Brașov: Continuă lucrările de refacere a spațiilor publice din centrul istoric

Primăria Municipiului Brașov a inițiat începând cu anul 2005 un proiect de reabilitare și refacere a centrului istoric. Acesta presupune lucrări de înlocuire a îmbrăcăminții asfaltice cu îmbrăcămintă din granit, interzicerea circulației rutiere pe

străzile din centrul istoric. Înlocuirea mobilierului urban cu mobilier care să se încadreze în specificul zonei, înlocuirea sistemului de iluminat public cu sisteme și corpuri adaptate zonei și coborârea rețelelor supraterrane în subteran astfel încât clădirile și străzile

să nu mai fie încărcate cu cabluri, ne-a precizat Sorin Toarcea, purtătorul de cuvânt al Primăriei Municipiului Brașov.

În prezent este în derulare un proiect de refacere a curții Bisericii Negre, a pavimentului din Piața Sfatului și Piața Eminescu și de înlocuire a îmbră-

cămînții asfaltice cu îmbrăcămintă din piatră naturală pe strada Michael Weiss.

Municipalitatea nu a derulat până în prezent niciun proiect de refacere a fațadelor clădirilor din Centrul Istoric. |

Ministerul Dezvoltării Regionale

Proiecte de peste 1,5 miliarde lei pentru restaurarea monumentelor istorice

Sunt în curs de elaborare programele pentru perioada de finanțare 2014-2020

Una dintre principalele surse de finanțare pentru restaurarea clădirilor de patrimoniu în ultimii ani a fost reprezentată de fondurile europene nerambursabile.

La sfârșitul lunii iulie 2013 pentru domeniul major de intervenție 5.1 din Programul Operațional Regional, dedicat restaurării, protecției și conservării monumentelor istorice, erau contractate 76 de proiecte a căror valoare totală era de 1,58 miliarde de lei, ceea ce reprezenta 97,57% din alocarea financiară.

De asemenea, pentru domeniul major de intervenție 5.2, dedicat infrastructurii de turism, erau contractate 111 proiecte a căror valoare totală se ridica la aproape 2,45 miliarde lei, reprezentând 90,53% din alocarea financiară, potrivit datelor Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, coordonatorul POR.

În ceea ce privește nivelul plăților efectuate către beneficiari, acesta ajunsese la finele lunii iulie la 490 milioane lei pentru domeniul major de intervenție 5.1, respectiv 385 milioane lei pentru domeniul 5.2.

Pentru ambele domenii de intervenție, existau proiecte în lista de rezervă care ar putea fi contractate în măsura în care se vor suplimenta fondurile alocate,

sau se vor realiza economii în cadrul proiectelor aflate în implementare și a celor finalizate, au precizat reprezentanții MDRAP.

De altfel, numărul proiectelor depuse și sumele solicitate sunt considerabil mai mari decât ceea ce s-a contractat. Astfel, au fost depuse 179 de proiecte pe domeniul 5.1 (cu o valoare totală de peste 3 miliarde de lei), respectiv 342 de proiecte pe domeniul 5.2 (în valoare de aproape 6,58 miliarde lei).

Principala dificultate a solicitanților în contractarea proiectelor propuse spre finanțare pentru aceste domenii a constat în probarea dreptului de proprietate asupra obiectivelor care urmau să suporte intervenții prin proiect, potrivit reprezentanților Ministerului.

Sunt în curs de elaborare programele pentru perioada de finanțare 2014-2020

În contextul în care actuala perioadă de finanțare cu fonduri europene se apropie de sfârșit, Ministerul Fondurilor Europene (MFE), coordonatorul implementării fondurilor comunitare în România, a lansat procesul de elaborare a documentelor de programare

aferele perioadei 2014 - 2020. Astfel, a fost constituită o serie de structuri partenariale cu rol consultativ, atât la nivel național, cât și la nivel regional, având ca principal rol identificarea și prioritizarea investițiilor la nivel sectorial și regional în perioada 2014 - 2020.

După ce în aprilie 2013 Guvernul a adoptat un Memorandum privind aprobarea programelor operaționale aferente fondurilor europene structurale și de investiții și a structurii instituționale de implementare pentru perioada 2014 - 2020, în luna august era în desfășurare procesul național de elaborare a documentelor pentru stabilirea programelor operaționale și detalierea tipurilor de intervenții.

În contextul în care sprijinirea dezvoltării turismului nu a fost identificată ca o prioritate distinctă de finanțare în documentele europene, MDRAP împreună cu MFE „întreprind toate demersurile necesare pentru fundamentarea finanțării infrastructurii de turism în perioada 2014 - 2020”, au menționat reprezentanții MDRAP. |

